

Koncepcja programu realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania Centrum Kultury Wrocław-Zachód we Wrocławiu na okres 5 lat

Opracowała:
Jowita Jeleńska

1. Wprowadzenie

MISJA (źródło: www.ckwz.pl)

Centrum Kultury Wrocław-Zachód jest instytucją miejską, której głównym przesłaniem jest kulturalne uaktywnienie lokalnej społeczności poprzez edukację kulturalną, animację społeczno-kulturalną, promocję zjawisk artystycznych. Centrum realizuje różne projekty kulturalne i artystyczne umożliwiając tym samym uczestnictwo w nich różnych grup społecznych i wiekowych.

Centrum umożliwia czynne uczestnictwo w działaniach kulturalnych i artystycznych przez udział nie tylko w proponowanych warsztatach, kołach i sekcjach zainteresowań, ale także w koncertach, recitalach, spektaklach teatralnych i w seansach filmowych.

Jako jedna z niewielu instytucji w Polsce umożliwia osobom niewidomym i niedowidzącym odbiór sztuki filmowej, poprzez wprowadzenie audiodeskrypcji do wielu projekcji. Od 2019 roku Centrum dysponuje innowacją w postaci pętli indukcyjnej podczas większości organizowanych wydarzeń dla osób niedosłyszących.

Uważam, że Centrum Kultury Wrocław-Zachód realizuje swoją misję i rozwija się z roku na rok poprzez różne projekty i nawiązaną współpracę z innymi podmiotami z Polski i zagranicy. Chciałabym, żeby Centrum było częścią lokalnej społeczności, instytucją otwartą na różne grupy wiekowe i społeczne, miejscem aktywnych spotkań ludzi, bez podziałów i budowania granic, bez dyskryminacji z zachowaniem neutralności, świadczącym kulturę na wysokim poziomie. Miejscem gdzie każdy może rozwijać swoje pasje i zainteresowania, miejscem aktywnego i miłego spędzania czasu wolnego.

Chciałabym, korzystając z mojego wieloletniego doświadczenia w pracy w instytucjach kultury, zarówno jako pracownik jak i dyrektor, realizować cele statutowe Centrum oraz wpłynąć na jego rozwój i atrakcyjność wśród społeczności lokalnej.

2. Strategia rozwoju Centrum

Centrum Kultury Wrocław-Zachód, w związku z wieloletnią działalnością, wpisało się w mapę kulturalną lokalnej społeczności oferując różne formy stałych działań, takich jak np.: zajęcia muzyczne, plastyczne, nauki gry na instrumentach muzycznych, zajęcia teatralne, a także wydarzenia kulturalne i artystyczne.

Zapoznając się z ofertą instytucji zauważyłam, że Centrum Kultury Wrocław-Zachód może oferować większą gamę zajęć stałych, warsztatów i spotkań dla lokalnych mieszkańców, rozwijając swoje obszary działalności na szerszym polu niż dotychczas.

Aby uzyskać pełne informacje, jakiej oferty ze strony Centrum oczekują lokalni mieszkańcy, niezbędne jest przeprowadzenie szczegółowej ankiety wykorzystując Internet i media społecznościowe, dzięki której będę mogła poznać potrzeby i zainteresowania mieszkańców. Będę chciała również zapoznać się z lokalnymi grupami, szkołami, instytucjami kultury w bliskim sąsiedztwie i sektorem prywatnym, w celu stworzenia sieci przyszłej współpracy.

Jednym z pomysłów rozszerzenia obecnej oferty Centrum jest stworzenie grup działających, w formie wolontariatu, na rzecz lokalnej społeczności w ramach społecznej akcji „Mieszkaniec dla Mieszkańca” (moja propozycja nazwy). Mogą nimi być kółka zainteresowań, kluby spotkań, a także pracowanie artystyczne (m.in. dotyczące rękodzielnictwa, recyklingu, dawania nowego życia starym przedmiotom, czy różnych form literackich). Dodatkowo organizowanie wielu festiwali artystycznych (m.in. filmowych i teatralnych, wykorzystując potencjał pięknej sali widowiskowej) doda Centrum kolorytu i wypromuje na terenie Wrocławia, który jako miasto ma wieloletnią i niezwykle interesującą tradycję kulturalną na tle całej Polski. Centrum Kultury Wrocław-Zachód powinno wyjść z ofertą imprez plenerowych wykorzystując do tego swoją przestrzeń przy budynku oraz inne obiekty, w tym szkoły. Poprzez doświadczanie m.in. w Centrum Kultury Zamek we Wrocławiu, przy organizowaniu imprez plenerowych, widzę ogromny potencjał w takiej formie działalności. Pozwala ona nie tylko na promocję kultury i sztuki, ale także na szerszą integrację społeczeństwa.

Mówiąc o dobru społeczności, nie sposób zapomnieć o grupach wsparcia dla osób wykluczonych społecznie m.in. przez chorobę alkoholową czy depresję. Zauważyłam, że nie są prowadzone zajęcia artystyczne dla np. grupy AA w tej dzielnicy Wrocławia. Dla przykładu mogę podać instytucję kultury MDK „Muflon” w Sobieszowie (pow. jeleniogórski), która stworzyła grupę teatralną „Karawana” zrzeszającą osoby z chorobą alkoholową. Spotkania teatralne połączone z ideą spotkań AA okazały się ogromnym sukcesem i promocją tej placówki w całej kotlinie jeleniogórskiej. Centrum powinno być w pełni otwarte dla lokalnych ludzi i oferować wsparcie w różnym zakresie, ponieważ w tym celu zostało powołane do życia.

Dodatkowo Centrum powinno oferować zajęcia dla młodzieży w weekendy, co przyczyni się do krzewienia wśród młodych ludzi wartości kulturalnych i zachęci do innego, bardziej aktywnego i twórczego spędzania wolnego czasu, niż ekran komputera. Jest to proces długotrwały, jednakże należałoby go zacząć choćby od kilku godzin zajęć weekendowych i przyzwyczajać społeczność, że Centrum otwiera swoje drzwi poza dniami roboczymi.

3. Program działalności Centrum

Chciałabym aby jednym z głównych celów działalności Centrum byłoby wspieranie młodzieży w ich rozwoju zawodowym i kulturowym poprzez organizowanie różnych form wolontariatu. Sama idea wolontariatu pozwala nie tylko na rozwijanie procesu uczenia się poza formalnego, ale także jest okazją do zdobywania doświadczenia w pracy w kulturze lub obszarach pokrewnych, uczenia się samodzielności, co będzie miało wpływ na rozwój osobisty i zawodowy. W tym celu chciałabym skupić się na pobliskich szkołach takich jak: *Liceum Ogólnokształcące nr XV im. mjr. P. Wysockiego*, *Szkoła Podstawowa nr 113 im. Adama Rapackiego* oraz *Zespół Szkół nr 6*. To właśnie tam instytucja kultury powinna pozyskiwać swoich przyszłych wolontariuszy z ostatnich klas szkół podstawowych i klas szkół ponadpodstawowych.

Nie można też zapomnieć o osobach starszych, które często samotnie spędzają czas. W ramach wymiany międzypokoleniowej chciałabym zachęcić starsze osoby, seniorów, do dzielenia się swoimi zainteresowaniami wśród młodszych osób tworząc zajęcia w ramach akcji:

„Mieszkaniec dla Mieszkańca”. Taka forma zaangażowania osób starszych w rozwój kultury będzie dla nich okazją do poznania nowych ludzi, wyjścia z domu, spędzenia czasu w ciekawej formie, jednocześnie dając im poczucie, że są ważni i potrzebni. Dzięki formie wolontariatu można utworzyć lokalne grupy wsparcia, czy grupę nowych pracowników - wolontariuszy - m.in. emerytowanych artystów, nauczycieli lub ludzi z pasjami, którzy będą dzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem z innymi mieszkańcami.

Chciałabym utrzymać sprawdzoną formę działalności kulturalnej Centrum oraz rozwijać ją zgodnie z zainteresowaniami mieszkańców, po uprzednim przeprowadzeniu ankiety wśród różnych grup społecznych i wiekowych, aby móc dostosować ofertę kulturalną i edukacyjną Centrum do ich potrzeb.

4. Plan organizacyjny i finansowy Centrum

Jak wynika z informacji na stronie internetowej Centrum w zespole merytorycznym jest trzech Specjalistów ds. organizacji i realizacji imprez oraz Specjalista ds. edukacji kulturalnej i Specjalista ds. animacji społeczno-kulturalnej, Koordynator ds. dostępności. Nie znam dokładnego zakresu obowiązków poszczególnych specjalistów, ale musiałabym się im przyjrzeć, żeby móc ocenić, czy jest w pełni wykorzystywany potencjał pracowników merytorycznych. Zauważyłam, że nie ma specjalisty ds. projektów, przygotowywania treści wizualnych oferty ani osoby, która zajmowałaby się promocją działań realizowanych przez Centrum. Plakaty i informacje graficzne powinny być bardziej atrakcyjne wizualnie i odpowiadające obecnym trendom. Po kilku miesiącach pracy w Centrum można dopiero stwierdzić, czy dany zakres obowiązków pracowników i obecny schemat organizacyjny sprawnie funkcjonuje, czy należałoby go w jakimś zakresie zmodyfikować, by w pełni wykorzystać potencjał obecnej kadry lub by wzmocnić ją o nowych pracowników. Ważne jest dla mnie budowanie zespołu pracowników opartego na szacunku, wsparciu, dbaniu o wspólne zasoby, utożsamianiu się z miejscem pracy. Chciałabym dać swoim pracownikom wpływ na działania realizowane w ramach Centrum wykorzystując ich potencjał, umiejętności, zainteresowania i doświadczenie życiowe.

Z własnego doświadczenia w pracy w instytucji kultury wiem, że trudno jest na początku swojej pracy jako dyrektor oszacować, czy przygotowany wcześniej plan finansowy na 2023 rok, będzie wystarczający na pokrycie wszystkich kosztów związanych z działalnością instytucji kultury. W ciągu roku mogą wystąpić nieprzewidziane wydatki związane między innymi ze wzrostem kosztów utrzymania budynku, czy wzrostem cen usług. Dlatego w pierwszym roku działalności jako dyrektor chciałabym przeanalizować planowany budżet instytucji w stosunku do jego faktycznego wykonania, tak by na następny rok budżetowy uwzględnić taką wysokość dotacji podmiotowej i wpływów z zewnętrznych środków, by pokryć w pełni zaplanowane działania statutowe Centrum Kultury Wrocław-Zachód.

5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych

Centrum Kultury Wrocław-Zachód ma już doświadczenie w pozyskiwaniu środków finansowych z różnych programów, co dobrze świadczy o umiejętnościach osób w nim pracujących. Chciałabym wesprzeć pracowników Centrum swoim doświadczeniem w pisaniu projektów zarówno edukacyjnych jak i inwestycyjnych, by w przyszłości realizować coraz więcej różnorodnych projektów odpowiadając tym samym na potrzeby i oczekiwania

mieszkańców Wrocławia, a w szczególności lokalnej społeczności dzielnicy Nowy Dwór. Jest wiele programów, z których może skorzystać instytucja kultury, między innymi z Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Centrum Kultury, Programu Erasmus +, Kreatywna Europa, MF EOG i NMF i wielu innych w zależności od pomysłów, jakie chce realizować i od ogłoszonych konkursów w danym roku kalendarzowym.

6. Plan wykorzystania budynku i zasobów Centrum

Centrum Kultury Wrocław-Zachód posiada duży potencjał, jeśli chodzi o budynek i jego lokalizację w dzielnicy Nowy Dwór. Stwarza to możliwości do organizowania wielu działań kulturalnych, artystycznych, jak również spotkań autorskich, wystaw, warsztatów, czy spotkań lokalnej społeczności w ramach grup wsparcia, kółek zainteresowań w ramach społecznej akcji „Mieszkaniec dla Mieszkańca”.

Budynek Centrum jest umiejscowiony w bardzo dobrej lokalizacji blisko przystanków komunikacji miejskiej i dworca PKP Nowy Dwór. Jednak kolor jego elewacji jest nieatrakcyjny, a napis na budynku z logo nieczytelny. Chciałabym ożywić wygląd budynku poprzez kolorowy mural oraz czytelny napis nazwy instytucji. Mam już w tym doświadczenie, w poprzedniej pracy, realizując mój autorski mural na okoliczność 45-lecia Domu Kultury w Leśnej.

Uważam, że należałoby rozwijać współpracę z innymi instytucjami czy szkołami w zakresie współdzielenia się posiadanymi zasobami ludzkimi, lokalowymi czy technicznymi w celu rozwijania kultury na szerszą skalę z zachowaniem zdrowej współpracy na rzecz mieszkańców Wrocławia.

Budynek posiada wiele pomieszczeń, które powinny być wykorzystywane na działalność statutową oraz na działania osób czy instytucji współpracujących z Centrum w ramach wynajmu.

Od dłuższego czasu instytucje kultury mierzą się z problemem szybkiego rozwoju nowych technologii i świata wirtualnego, który otwiera ogrom możliwości, ale też i zagrożeń dla odbiorców kultury. Tysiące twórców (tzw. YouTuberów), prowadzi autorskie programy nauczania, wykłady, które zrzeszają miliony subskrybentów. Nie jest łatwo z nimi wygrywać, stanowią nie lada konkurencję dla instytucji kultury działających w sieci. Dlatego pomimo rozwoju cyfryzacji jak i infrastruktury internetowej (media społeczne, platformy wymiany treści multimedialnej, jak YouTube czy Instagram), która ułatwia życie wielu osobom i pozwala na szerszą promocję lub nauczanie zdalne uważam, że należy skupić się na pierwotnej idei instytucji kultury, czyli na bezpośrednich kontaktach międzyludzkich. Nie oznacza to jednak, że chciałabym zrezygnować z nowych technologii. Wręcz przeciwnie. Media społecznościowe są bardzo dobrym narzędziem do promowania działań i zachęcania do uczestniczenia w nich lokalnej społeczności. Utrzymanie balansu pomiędzy wirtualnym światem kultury, a fizycznymi spotkaniami jest niezwykle ważne w XXI wieku. Od dłuższego czasu, obserwując m.in. moją córkę, zauważyłam, że współczesna młodzież traci kontakt z rzeczywistością i swój wolny czas spędza głównie przed ekranem telefonu czy komputera.

W dobie pandemii cyfryzacja przyczyniła się do wsparcia wielu procesów edukacyjnych i kulturowych, jednakże w odstępie dłuższego czasu proces ten spowodował negatywne skutki dla lokalnej społeczności, zanik bezpośrednich kontaktów międzyludzkich. Instytucje kultury mają za zadanie udostępniać szeroko rozumianą kulturę i sztukę mieszkańcom poprzez właśnie bezpośredni kontakt człowiek – człowiek poza światem wirtualnym.

7. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi

Przeglądając obecnych partnerów lokalnych i zagranicznych Centrum, takich jak *Fundacja Siódmy Zmysł*, *Associacio de Gestio Integral de Serveis Socioculturals IDEA* czy *DOREA Educational Institute*, widać że strategia rozwoju Centrum jest słuszna na tym polu i chciałabym ją utrzymać, a także rozszerzyć. Jednym z pomysłów jest nawiązanie współpracy z Wielką Brytanią i znaczącymi organizacjami polonijnymi (współpracującymi z Ambasadą RP), takimi jak *Norfolk Polonia CIC* w Norwich czy najstarszy w Anglii *Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny* w Londynie. Da to możliwość pozyskiwania grantów na międzynarodowe wymiany młodzieży, które wpiszą się w mój zamysł włączania młodych ludzi w ich rozwój społeczny i zawodowy poprzez zdobywanie doświadczenia w obszarze wolontariatu międzynarodowego.

Dodatkowo chciałabym nawiązać nowe kontakty z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi z Polski i z zagranicy w celu rozwoju Centrum w zakresie krzewienia kultury wśród mieszkańców Wrocławia.

8. Wpieranie lokalnej społeczności

Lokalna społeczność jest sercem całego procesu istnienia instytucji kultury, niezależnie od tego gdzie dana instytucja kultury się znajduje. Centrum Kultury Wrocław-Zachód, jako jednostka lokalna, oddalona od centrum miasta, ma za zadanie wspomagać dzielnicę Wrocławia, jaką jest Nowy Dwór, w edukacji kulturalnej, szczerzeniu sztuki i różnych form aktywności społecznej.

Tak jak wcześniej wspominałam, chciałabym poprzez ankietę rozpoznać potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej, by jak najlepiej przygotować ofertę edukacyjną i kulturalną dla różnych grup wiekowych i społecznych, z uwzględnieniem dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami (w tym osób niepełnosprawnych). Chciałabym umożliwić społeczności rozwój osobisty w ramach wolontariatu i mojej proponowanej akcji społecznej „Mieszkaniec dla Mieszkańca”. Zależy mi na tym, by ze wsparcie Centrum mogły również, poprzez działania artystyczne i edukacyjne oraz grupy wsparcia, korzystać różne grupy z problemami takie jak: AA czy trudna młodzież z dysfunkcyjnych rodzin, czy rodzice z małymi dziećmi.

9. Plany rozwoju komunikacyjno-informacyjnego Centrum

Współczesne społeczeństwo rozwija się pośród szerokiego wachlarzu zastosowań technologii, której założeniem jest ułatwienie dostępu do informacji w celu sprawniejszej komunikacji. To właśnie dzięki temu instytucje kultury mogą skutecznie promować się na szerszą skalę zapewniając sobie tym samym efektywniejszą współpracę z mieszkańcami i lepsze dotarcie z informacją do odbiorców swoich usług. W Centrum, w ramach rozwoju komunikacyjno-informacyjnego chciałabym między innymi: ulepszyć dostępność treści merytorycznych na stronie internetowej, stworzyć osobne podstrony dotyczące poszczególnych działań i ofert (by łatwiej odnaleźć interesującą mieszkańców informację), zwiększyć działalność w mediach społecznościowych oraz poprawić dostępność informacji o Centrum poprzez stworzenie wirtualnego spaceru po obiekcie dla osób niepełnosprawnych i ze szczególnymi potrzebami by tym samym zapewnić transparentność działalności Centrum.

